

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2010. év február hó 16. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

Az adócsalás büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Szombathelyi Városi Bíróság 8.B.125/2008/7. számú ítéletét, illetőleg a Vas Megyei Bíróság 3.Bf.306/2008/3. számú végzését hatályában fenntartja.

E végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Szombathelyi Városi Bíróság a 2008. július 10. napján kihirdetett 8.B.125/2008/7. számú ítéletével a terhelt bűnösségét adócsalás büntetében /Btk. 310.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés/ állapította meg, ezért a terheltet 300 napi tétel, napi tételenként 300 forint, összesen 90.000 forint pénzbüntetésre ítélte.

A Vas Megyei Bíróság a 2008. október 10. napján kelt 3.Bf.306/2008/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A megállapított tényállás lényege a következő.

A terhelt, mint használt gépjárművek üzletszerű értékesítésével foglalkozó, önálló tevékenységet folytató magánszemély 2005. március 6. napján egy Opel Astra típusú személygépkocsit B. Cs. részére 1.050.000 forintért, 2005. április 27. napján egy Opel Corsa 1.2 típusú személygépkocsit M. A. részére 950.000 forintért, 2005. augusztus 8. napján egy Mercedes A 170 típusú személygépkocsit K. Z. I. részére 2.130.000 forintért, és 2005. október 22. napján egy VW Golf típusú személygépkocsit Sz. B. részére 2.700.000 forintért értékesítette.

A befolyt, összesen 6.830.000 forint árbevétel után fizetendő általános forgalmi adó bevallását és befizetését 2006. február 15-i határidőig bezárólag az APEH Nyugat-dunántúli Regionális Igazgatósága részére elmulasztotta, ezzel megsértette az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény 3.§ a) pontjában írt rendelkezést, amellyel a 2005. évi általános forgalmi adóbevételt 1.366.000 forinttal csökkentette.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az Áfa törvény értelmében a terhelt adóalanynak minősül. Az általános forgalmi adóalanyiság a gazdasági tevékenység rendszerességét, üzletszerűségét tételezi fel, a rendszeresség jövedelemszerző tevékenységet jelent, amely a négy gépjármű adóéven belüli beszerzése, felújítása és továbbértékesítése útján megvalósult, figyelemmel az ebből eredő bevétel összegére is.

A jogerős ügydöntő határozat ellen a terhelt védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt, a Be. 416.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a terhelt felmentése érdekében.

A felülvizsgálati indítvány vitatta a terhelt adóalanyiságát.

Érvei szerint tévesen értelmezte az elsőfokú bíróság az Áfa törvény 4.§ (1) bekezdését a jövedelemszerző fogalom meghatározásakor. Tévedett, amikor a jövedelem fogalmát automatikusan a bevétellel azonosította. A terhelt rendszeres jövedelemszerző tevékenységet nem folytatott. Az elkövetéskor hatályban volt személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 4.§ (1) bekezdése értelmében a terheltnek a gépkocsik beszerzésével és felújításával kapcsolatban felmerült költségeinek levonása után jövedelme nem a bíróság által megállapított, hanem csupán 551.200 forint volt, az ezt terhelő személyi jövedelemadót pedig önellenőrzés során megfizette.

Helytelenül utalt az elsőfokú bíróság az üzletszerűség megítélésénél arra, hogy nincs jelentősége annak, hogy a terhelt a vádbeli időszakban munkaviszonyban állt.

Az indítvány szerint a városi bíróság az EBH 2001.500-as eseti döntésre hivatkozással a büntetőjogban tilalmazott analógia szabályait alkalmazta, amikor arra következtetett, hogy a négy személygépkocsi értékesítése is áfa-alanyiságot eredményez.

A Legfőbb Ügyészség BF.2410/2009. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta. Álláspontja szerint a tényállás támadásának minősül, hogy a terhelt nem volt használt gépjárművek üzletszerű értékesítésével foglalkozó, önálló tevékenységet folytató magánszemély. Az irányadó tényállás alapján a terhelt tevékenysége megfelel az Áfa törvény 4.§-ának (1) bekezdésében és az 5.§ (1) bekezdésében foglalt feltételeknek.

A védő az ügyészi nyilatkozatra tett észrevételében hangsúlyozta, hogy nem a tényállás helyességét, hanem a terhelt adóalanyiságát vitatja, amelynek eldöntése anyagi jogi kérdés.

A nyilvános ülésen az ügyész a megtámadott határozat hatályában fenntartását indítványozta, a védő az írásbelivel azonos tartalommal szólalt fel.

A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

Nem sértettek anyagi jogszabályt az eljáró bíróságok, amikor a terhelt büntetőjogi felelősségét adócsalás büntetében megállapították.

A Btk. 310.§ (1) bekezdésében írt adócsalás büntettét az követi el, aki adókötelezettség megállapítása szempontjából jelentős tényre (adatra) vonatkozóan valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, vagy ilyen tényt (adatot) a hatóság elől elhallgat és ezzel vagy más megtévesztő magatartással az adóbevételt csökkenti.

A bűncselekmény alanya tettesként bárki lehet, akit adó-, vagy járulék-megfizetési kötelezettség terhel.

Az adócsalás törvényi tényállása keretdiszpozíció, a keretet kitöltő rendelkezéseket az adójogszabályok tartalmazzák.

A bűncselekmény elkövetése szempontjából ilyen háttérnorma az általános forgalmi adóról szóló, az elkövetéskor hatályos 1992. évi LXXIV. törvény (Áfa törvény), valamint az 1995. évi CXVII. törvény (Szja törvény).

Az Áfa törvény 3.§-a úgy rendelkezik, hogy általános forgalmi adót kell fizetni az adóalany által belföldön teljesített termékértékesítés után. A termékértékesítés az Áfa törvény 6.§ (1) bekezdésében írt fogalom-meghatározás szerint a birtokba vehető dolog ellenérték fejében történő átengedése, amely az átvevőt tulajdonosként való rendelkezésre jogosítja.

Az Áfa törvény 4.§ (1) bekezdése értelmében adóalany az a természetes személy, aki saját neve alatt jogokat szerezhets, kötelezettségeket vállalhat, perelhet és saját nevében gazdasági tevékenységet végez tekintet nélkül annak céljára és eredményére. Az Áfa törvény 5.§ (1) bekezdése szerint gazdasági tevékenység körébe tartozik a bevétel elérése érdekében rendszeresen vagy üzletszerűen végzett tevékenység, így a kereskedelmi tevékenység is.

Kereskedelmi jellegű a tevékenység akkor, ha az ingó tárgyak szerzése, azt követő átruházása rendszeres haszonszerzés céljából történik. Az Áfa törvény fogalma szerint a rendszeresség jövedelemszerző tevékenységet jelent.

Az ingó vagyontárgy eseti jellegű átruházása - ha abból jövedelem származik - csak személyi jövedelemadó fizetési kötelezettséget von maga után. Abban az esetben azonban, ha a vagyontárgyak megszerzését és eladását, így a gépjárművek felújítása utáni értékesítését kereskedelmi jelleggel, rendszeres haszonszerzési céllal folytatják, az Szja törvény 58.§ (8) bekezdése értelmében nem az ingó vagyontárgy átruházásából származó jövedelemre, hanem az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó szabályokat (Szja.16-18.§) kell alkalmazni.

Az idézett adótörvények rendelkezései értelmében jelen esetben az önálló tevékenységből származó személyi jövedelemadó fizetési kötelezettség mellett fennáll az áfa fizetési kötelezettség is. A személyi jövedelemadó mértéke szempontjából azonban - a költségek levonása után - elért jövedelmet kell figyelembe venni, a forgalmi adó alapját pedig a termék értéke alapján kell kiszámítani.

Az irányadó tényállás alapján tehát az elsőfokú bíróság helytálló érvekkel állapította meg, hogy a terhelt bevétel elérése érdekében rendszeres, üzletszerű gazdasági tevékenységet folytatott. Az egy adóéven belüli négy gépjármű beszerzése, felújítása és továbbértékesítése során a terhelt tevékenysége nem eseti, hanem kereskedelmi jellegű volt és ezzel az általános forgalmi adó alanyává is vált.

A terheltnek az általános forgalmi adó kötelezettségét be kellett volna jelenteni, de nem tette. Az önadózás szabályai szerinti áfa bevallást nem teljesítette, az áfát nem fizette be, ezzel az

adóbevételt csökkentette. Így az adócsalás büntettének minden tényállási eleme megvalósult, a terhelt bűnösségének megállapítása tehát törvényes.

Helyesen utalt az elsőfokú bíróság arra is, hogy a terhelt a gépkocsi-értékesítést önálló tevékenységként és nem munkaviszony keretében végezte, ezért nincs jelentősége annak, hogy az elkövetés időszakában munkaviszonyban állt-e.

Tévesen hivatkozott a felülvizsgálati indítvány az analógia tilalmazott alkalmazására, az elsőfokú határozatban felhívott EBH 2001.500. számú jogeset kapcsán. Jelen ügyben erről nincs szó, ugyanis egy jogértelmezési kérdésben a Legfelsőbb Bíróság eseti döntésében kifejtett álláspont követése nem esik az analógia fogalma alá.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, a megtámadott határozatokat a Be. 426.§-a alapján hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3.§-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatát pedig a Be. 416.§ (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418.§-ának (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2010. február 16.

Dr. Akác Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Demeter Ferencné s.k.
előadó bíró, Dr. Varga Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő
N-né TH